

Warszawa, 10 grudnia 2025 r.

Sz. P. Marta Cienkowska
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Pałac Potockich w Warszawie
Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Apel w sprawie projektu wdrażającego Europejski Akt o Wolności Mediów i „prasy” samorządowej

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) ogłosiło projekt zmian w ustawie o radiofonii i telewizji oraz innych ustaw oraz rozpoczęło jego konsultacje publiczne. W uzasadnieniu proponowanych zmian MKiDN powołuje się na Europejski Akt o Wolności Mediów (EMFA), którego celem jest „zapewnienie odbiorcom usług medialnych dostępu do niezależnych informacji, do zróżnicowanej oferty treści, w tym wysokiej jakości informacji oraz bezstronnego i wyważonego przekazu medialnego”. Sygnatariusze niniejszego apelu wskazują, iż zagwarantowanie pluralizmu medialnego wymaga rezygnacji z możliwości wydawania prasy przez samorządy terytorialne, ma to bowiem niezwykle negatywny wpływ na lokalną przestrzeń informacyjną i niezależnych nadawców. Z tych względów w założeniach do projektu ustawy konsultowanych na początku 2025 r., znalazły się ograniczenia w zakresie możliwości wydawania biuletynów informacyjnych przez m.in. samorządy gminne. Wskazano w nich, iż „[w]ydawcą prasy nie może być gmina, powiat lub województwo, ani ich jednostka pomocnicza lub organizacyjna, a także spółka z udziałem jednostki samorządu terytorialnego. Wydawcą prasy nie może być również związek ani stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego”.

W ogłoszonej wersji projektu tego zapisu brak. To znaczy, że góra urodziła mysz, że obietnice składane od miesięcy wydawcom lokalnym i organizacjom zajmującym się wolnością słowa okazały się nic nie warte. Podstawą wydawania lokalnych mediów przez samorządy jest bowiem ustawa o gospodarce komunalnej dająca im prawo do „działalności doradczej, promocyjnej, edukacyjnej i wydawniczej”. W proponowanej wersji projektu, ustawa ta nie ulega zmianie. Tylko jednoznaczne określenie zasad wydawania przez samorządy biuletynów informacyjnych, a nie publikacji *de facto* przybierających kształt prasy, mógł sprawić, że zaprzestałyby one praktyki sprzecznej z zasadami EMFA.

Dlatego stanowczo protestujemy przeciwko ogłoszonemu projektowi zmian w ustawie o radiofonii i telewizji oraz innych ustaw. Brak zapisu o zakazie wydawania prasy samorządowej służy dalszemu łamaniu podstawowego prawa obywateli, wynikającego z art. 14 Konstytucji, który zapewnia „wolność prasy i innych środków społecznego przekazu”. Media samorządowe nie są wolne, a więc nie są mediami. Ich rola powinna zostać ograniczona do stricte informacyjnej, tak aby służyły dobru obywateli, a nie politycznej propagandzie samorządów.

Domagamy się przywrócenia w nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji oraz innych ustaw treści projektowanego art. 8 ust. 1a Prawa prasowego w wersji przytoczonej na wstępie.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Izba Wydawców Prasy
Sieć Obywatelska Watchdog Polska
Stowarzyszenie Dziennikarzy i Twórców Radia Publicznego
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych
Towarzystwo Dziennikarskie